

Beslutningsforslag nr. **B 4**

Folketinget 2011-12

Fremsat den 27. oktober 2011 af Peter Skaarup (DF), Pia Adelsteen (DF), Kim Christiansen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Dennis Flydtkjær (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte lovforslag om ændring af straffeloven, der indebærer, at forældelsesfristen i sager ve-

drørende seksuelle overgreb mod børn og unge afskaffes. Forslaget skal endvidere sikre, at forældelsesfristen i incestsager bortfalder.

Bemærkninger til forslaget

Formålet med forslaget er at få fjernet forældelsesfristen i sager vedrørende seksuelle overgreb mod børn og unge, ligesom forældelsesfristen i incestsager skal fjernes. Forslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 124 fra folketingssamlingen 2010-11, 1. samling, med visse ændringer. Der henvises til Folketingstidende 2010-11, 1. samling, A, B 124 som fremsat, side 1 ff., og F, møde 86, side 22 ff.

Forældelsesfristen

I dag gælder en forældelsesfrist i pædofilisager, som medfører, at sagerne forældes, når offeret når en alder af 28 år. I sager om søskendeincest forældes sagen ved offerets 23. år. Børn, der har været udsat for seksuelle overgreb fra voksne, fortrænger ofte disse minder, fordi oplevelserne er så voldsomme og uhyggelige. Minderne dukker dog ofte op på et senere tidspunkt i livet. Derfor foreslås det, at forældelsesfristen i sager om pædofili helt afskaffes, således at personer, der én gang har begået seksuelle overgreb mod børn, aldrig kan vide sig sikre på at være sluppet godt fra deres forbrydelse. Afskaffes forældelsesfristen, vil det betyde, at sådanne sager kan rejses, uanset om der er gået en længere årrække, før offeret har kræfter til at anmelde forbrydelsen, eller før gerningsmanden identificeres.

Adgangen til at rejse en straffesag for forbrydelse, hvor gerningsindholdet er seksuelt misbrug eller udnyttelse af børn og unge, forældes i dag efter reglerne i straffelovens kapitel 11. Her bestemmes bl.a., at forældelsesfristen ved en række nærmere angivne forbrydelse mod børn og unge tidligst regnes fra den dag, den forurettede fylder 18 år. De forbrydelse, der er opregnet, er bl.a. incest, voldtægt, samleje ved anden ulovlig tvang, samleje med adoptivbarn m.v., anden kønslig omgang end samleje, kvindelig omskæring, legemsangreb med døden til følge og menneskehandel med henblik på kønslig usædelighed, tvangsarbejde, slaveri eller fjernelse af organer. Reglerne om forældelse af seksualforbrydelse mod børn blev ændret ved lov nr. 441 af 31. maj 2000. Her skete den ændring i straffelovens § 94, at de forældelsesfrister, der gælder for de enkelte typer af lovovertrædelser, tidligst begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor offeret fylder 18 år. Formålet var, at børn og unge, der har været udsat for sådanne forbrydelse, får mulighed for som voksne at reagere over for det, der er sket, uden at forældelsesreglerne udelukker mulighederne for retsforfølgning. Forslagsstillerne støttede ændringen. Det har vist sig, at der forekommer tilfælde, hvor selv den ændrede forældelsesfrist ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at der sker retsforfølgning. Hvis offeret for en seksualforbrydelse er et barn eller en ung, vil oplevelsen for mange være så traumatiserende, at den krænkede først flere år senere tør gå til myndighederne. Hvis forbrydelsen er begået inden for familiens kreds, kan et misforstået hensyn til de pårørende føre til, at offeret i årevis tier. Først mange år senere er offeret parat til at træffe den svære afgørelse om at anmelde forbrydelsen.

I andre tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af en person uden for familiens kreds, kan det ske, at offeret mange år se-

ner bliver bekendt med, at gerningsmanden fortsætter med at begå forbrydelse mod andre børn. Selv om offeret har valgt at leve med forbrydelsens traume, kan opdagelsen af, at gerningsmanden fortsætter sine forbrydelse, være så overvældende, at det kan og skal føre til en politianmeldelse, men i nogle tilfælde har det vist sig, at anmeldelsen er sket for sent, f.eks. fordi offeret er fyldt 29 år og forældelsesfristen udløb 10 år efter det fyldte 18. år (for søskendeincest 5 år efter).

Der er mange eksempler på, at ofre ikke er klar til at foretage anmeldelse af krænkeren, inden de er fyldt 28 år. Nogle gange har offeret fortrængt overgrebet og kommer først i tanke om det senere i livet. Andre gange har offeret så voldsomme psykiske problemer, at det ikke kan overskue at involvere politiet så tidligt, hvor sagen stadig er meget tæt på. Dette var tilfældet for Marianne Eskildsen, som har været udsat for vold og incest gennem hele sin barndom. Hun havde i første omgang fortrængt de voldsomme hændelse, men hun begyndte at genopleve dem, fra hun var 24 år. I dag er hun 42 år og ville gerne, hvis hun kunne, anmelde sine forældre til politiet. Hun udtaler således: »Jeg var ikke klar til at anmelde dem som 28-årig. Jeg var kun lige begyndt at få styr på mine fortrængninger. Fortrængningerne var nødvendige for mig for at overleve min barndom.« (www.dr.dk: »Ønsker lovændring i sager om incest«, den 10. oktober 2011).

Problemer for førstegangsfødende kvinder

Flere kvinder, der som børn har oplevet seksuelle overgreb, får ofte flashbacks og problemer med fortiden i forbindelse med deres eget moderskab. De bliver bl.a. angste for, at deres børn skal blive krænket af den samme gerningsmand, hvis denne er inden for familien. Ganske ofte opstår vanskelighederne, når børnene er et par år gamle – og ofte, når de når den samme alder, som kvinden havde, da overgrebene startede. Gennemsnitsalderen for førstegangsfødende kvinder i 2009 var på 29 år (jf. Danmarks Statistik, Gennemsnitsalder for fødende og nybagte fædre http://www.dst.dk/Sites/KVM/Befolkning/gnst_alder_foedende.aspx).

Disse kvinder er på dette tidspunkt allerede 1-6 år for sent ude i forbindelse med en anmeldelse af krænkeren, afhængigt af om overgrebene er begået af en af deres søskende, faderen eller en onkel m.m.

Manglende bevisbyrde

Afvisning af ophævelse af forældelsesfristen, alene på baggrund af at bevisbyrden ikke kan løftes, er ikke et argument i sig selv. Bevisbyrden kan ifølge politiet ikke løftes efter 48 timer. Ofre skal gennemgå en retsmedicinsk undersøgelse inden for 48 timer, ellers er beviserne ikke brugbare. Seksuelle overgreb, herunder anden kønslig omgang end samleje, efterlader heller ingen spor efter 1, 5 eller 10 år. Enhver mistanke om seksuelle overgreb bør undersøges. Seksuelle krænkerer, der ikke stoppes, fortsætter ofte med

nye ofre. Så længe de på grund af forældelse eller manglende beviser eller vidner ikke er dømt, udgør de en potentiel fare for samfundet – især for vores børn. Der vil intet være at spore på hverken straffeattest eller børneattest, og de kan frit få arbejde i vores børns dagsinstitutioner.

Psykiske og sociale reaktioner

Der er psykiske og sociale skader hos både et offer og en krænker, som en psykolog vil kunne finde frem.

Psykiske og sociale reaktioner hos krænkede børn på 3-5 år:

- Fortællinger om overgreb (som et udtryk for, at der er noget, som barnet ikke tør, kan eller vil tale om).
- Mareridt, angst og fortvivlelse.
- Seksualiserende adfærd.
- Smerter i maven eller hovedet.
- Problemer med at spise.

For børn fra 6-års-alderen og op forekommer yderligere selvmordstanker, skam- og skyldfølelse, indadvendthed og depression, aggressivitet eller hyperaktivitet, indlæringsbesvær, forvirring omkring egen kønsrolle og hygiejneproblemer.

Senfølger for voksne ofre

Følelsen af at være anderledes og udenfor dominerer også i voksenlivet. Den misbrugte kan på et tidligt tidspunkt miste den grundlæggende tillid til verden og til voksne. Den tillid (grundlagt i barndommen), som er normal og vital i et menneskes udvikling, kan blive forvredet til en dyb mistro til verden.

Psykiske og sociale reaktioner for ofre, når de når voksenalderen, kan være følgende:

- Manglende tillid.
- Vrede.
- Problemer med personlige grænser.
- Spiseforstyrrelser.
- Koncentrationsbesvær.
- Søvnproblemer.
- Mareridt og flashbacks.
- Depression.
- Lav selvværdsfølelse.
- Angst og skyld- og skamfølelser.
- Problemer med nærhed og intimitet.
- Social isolation.

Kilde: http://www.elsemadsen.dk/senfolger_af_incest-seksuelle_overgreb1&q=senf%F8lger.htm

Psykologiske og sociale faktorer hos krænkere:

- Følelsesmæssig umodenhed.
- Lavt selvværd.
- Dårlige sociale færdigheder.
- Antisociale personlighedstræk.
- Dårlig evne til indlevelse i andres behov (empati).
- Problemer med at skabe intime og seksuelle forhold til andre voksne.
- Har selv været offer for overgreb i barndommen (både seksuelle og ikke-seksuelle).

- Skilsmisse.
- Arbejdsløshed.
- Misbrug af alkohol og stoffer.

Kilde: »Når voksne krænker – om seksuelle overgreb på børn og unge«, Red Barnet 2011.

For voksne ofre med senfølger af seksuelle overgreb er selve bruddet af tavsheden og anmeldelsen af deres krænker en vigtig del af deres indre heling. Ingen straf vil nogen sinde retfærdiggøre det ødelagte liv, som offeret efterlades tilbage med. Men alene det at få muligheden for at blive hørt og taget seriøst af myndighederne vil kunne give offeret mere ro i sindet. Som voksen er man bevidst omkring, at der ikke nødvendigvis er beviser eller vidner så mange år efter og en sag vil blive svær at rejse. Men seksuelle overgreb er strafbare. Det sender derfor et utrolig negativt signal ud i samfundet til ofrene og den øvrige befolkning, at noget som seksuelle overgreb ikke engang kan anmeldes og registreres ved politiet blot på grund af, at der er gået mange år.

Ofre føler, at lovgivningen er endnu et overgreb, og føler, at krænkerne endnu en gang beskyttes af tavsheden. Først trues man til at holde overgrebene hemmelige. Dernæst, når man en gang finder modet til at tage hul på fortiden, bliver man ikke hørt i retssystemet, hvilket krænker borgernes retsfølelse. I gamle mordsager er der heller ingen garanti for domsfældelse. Men betyder det, at man skal lade være med at anmelde eller komme med oplysninger, fordi det sandsynligvis ikke vil kunne ende med dom? Det er i dag alt for let i Danmark at slippe godt af sted med at forgrube sig seksuelt på andre. Den værste forbrydelse på linje med mord er straf-fri, hvis offeret får trusler i tilstrækkelig mange år og krænkeren har været klog nok til at undgå vidner til overgrebene.

Spørgsmålet om forældelsesfristen i pædofilisager tages løbende op af medierne, da der desværre alt for ofte dukker sådanne sager op. Det er en vigtig samfundsopgave at beskytte børn mod misbrug og seksuel udnyttelse. Forslagsstillerne tager denne opgave meget alvorligt og ønsker en mere målrettet indsats mod pædofili. Seksuelle overgreb er så grove forbrydelser, og den omstændighed, at de begås mod børn eller unge, gør det rimeligt, at der ikke gælder en forældelsesfrist. Forslagsstillerne har flere gange forsøgt at få fjernet forældelsesfristen i pædofilisager. Der er nu sammensat et nyt Folketing. Det er forslagsstillerne forhåbning, at der kan ses med nye øjne på denne sag. Det er vigtigt af hensyn til retsfølelsen at få stoppet kriminelle, der kan finde på at begå ny kriminalitet, men det er endnu vigtigere af hensyn til ofrenes rehabilitering. Det giver ar på sjælen, at man ikke har lov til at føre sin sag og bare kan se ens krænker gå fri. Forslagsstillerne mener ikke, det er nødvendigt at vente på Straffelovrådets stillingtagen til, hvorvidt forældelsesfristen i pædofilisager skal forlænges eller afskaffes. Hensynet til ofrene er det væsentligste argument for at fjerne fristen. Også selv om det kan være vanskeligt at løfte bevisbyrden efter så mange år. Forslagsstillerne håber således, at Folketinget vil slutte op om forslaget.

Skriftlig fremsættelse

Peter Skaarup (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager.

(Beslutningsforslag nr. B 4)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.